

FIȘA DISCIPLINEI
(licență)

1. Date despre program

Instituția de învățământ superior	Universitatea „Ștefan cel Mare” din Suceava
Facultatea	Facultatea de Litere și Științe ale Comunicării
Departamentul	Departamentul de Limba și Literatura Română și Științele Comunicării
Domeniul de studii	Filologie
Ciclul de studii	Licență
Programul de studii/calificarea	Limba și literatura română – O limbă și literatură modernă (franceză, germană, italiană, spaniolă) Limba și literatura ucraineană – O limbă și literatură modernă (franceză, engleză)/Limba și literatura română

2. Date despre disciplină

Denumirea disciplinei	Lingvistică generală				
Titularul activităților de curs	Prof. univ. dr. Dorel Fînar				
Titularul activităților de seminar	Prof. univ. dr. Dorel Fînar				
Anul de studiu	I	Semestrul	1	Tipul de evaluare	E
Regimul disciplinei	Categorica formativă a disciplinei DF - fundamentală, DD - în domeniu, DS - de specialitate, DC - complementară				DF
	Categorica de opționalitate a disciplinei: DO - obligatorie (impusă), DA - opțională (la alegere), DL - facultativă (liber aleasă)				DI

3. Timpul total estimat (ore alocate activităților didactice)

I a) Număr de ore pe săptămână	3	Curs	2	Seminar	1	Laborator	-	Proiect	-
I b) Totalul de ore pe semestru din planul de învățământ	42	Curs	28	Seminar	14	Laborator	-	Proiect	-

II Distribuția fondului de timp pe semestru:	ore
II a) Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe	35
II b) Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren	13
II c) Pregătire seminare/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri	35
II d) Tutoriat	
III Examinări	2
IV Alte activități:	

Total ore studiu individual II (a+b+c+d)	83
Total ore pe semestru (I+II+III+IV)	125
Numărul de credite	5

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

Curriculum	•
Competențe	•

5. Condiții (acolo unde este cazul)

Desfășurare a cursului	• accesul la bibliografie (toți studenții vor avea permis pentru Biblioteca USV) • sală de curs dotată cu tablă și de preferință cu laptop și videoproiector
Desfășurare aplicații	Seminar • sală de curs dotată cu tablă, laptop și videoproiector

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	CP 1 Utilizarea adecvată a conceptelor lingvisticii generale în toate științele limbajului studiate pe parcursul licenței și masteratului; CP 2 Descrierea și explicarea modului de funcționare a limbajului uman; CP 3 Descrierea sincronă și diacronică a sistemului lingvistic.
Competențe	CT 1 Utilizarea componentelor domeniului limbă și literatură în deplină concordanță cu etica

transversale	profesională; CT 2 Relaționarea în echipă; comunicarea interpersonală și asumarea de roluri specifice.
--------------	---

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

Obiectivul general al disciplinei	Cursul își propune o introducere în teoria limbii și în lingvistica generală care să ofere terminologia și fundamentele teoretice necesare diferitelor discipline lingvistice care vor fi studiate ulterior.
Obiective specifice	O 1 (CP 1, CP 3) cunoașterea și utilizarea terminologiei lingvistice necesare pentru toate științele limbajului studiate în timpul facultății; O 2 (CP 1, CP 3) cunoașterea universalilor lingvistice; O 3 (CP 3) adoptarea principiilor integralismului lingvistic în activitatea științifică: principiul realismului și al obiectivității, principiul umanismului sau al „științei originare”, principiul tradiției, principiul antidogmatismului, principiul binelui public sau al responsabilității sociale; O 4 (CT 1 CT 2) să aplice strategii de învățare și cercetare adecvate

8. Conținuturi

Curs	Nr. ore	Metode de predare	Observații
Curs 1 1. Introducere. Limbaj, limbă, text/discurs 1.1.Obiectul teoriei limbajului și al lingvisticii generale. Raporturile cu filozofia limbajului 1.1.1.Universaliile lingvistice (O1, O4)	2	expunerea; conversația; demonstrația didactică; problematizarea; învățarea prin descoperire	Text suport: Eugeniu Coșeriu, <i>Zece teze despre esența limbajului și a semnificației</i> , în <i>TLLG</i> , pp. 529-532 Dorel Fînar, <i>Universaliile limbajului</i>
Curs 2 1.1.2.Componentele limbajului: <i>limbă și vorbire; tip – sistem – normă – vorbire</i> 1.2. Metode de cercetare: nespecifice, specifice, moderne 1.3. Lingvistica și celelalte științe ale limbajului (O1, O2, O3, O4)	2	expunerea; conversația; demonstrația didactică; problematizarea; învățarea prin descoperire	Text suport: Eugeniu Coșeriu, <i>Sistem, normă vorbire</i> , în <i>TLLG</i> , pp. 405-418 Dorel Fînar, <i>Științele limbajului</i> , în <i>TLLG</i> , pp. 23-44
Curs 3 2. Limbă – societate – gândire 2.1. Limbă și societate 2.2.Limbă și gândire (O1, O2, O3, O4)	2	expunerea; conversația; demonstrația didactică; problematizarea; învățarea prin descoperire	Text suport: Dumitru Irimia, <i>Limbă – gândire – societate</i> , în <i>TLLG</i> , pp. 261-314
Curs 4 3 .Funcțiile limbii (O1, O2, O3, O4)	2	expunerea; conversația; demonstrația didactică; problematizarea; învățarea prin descoperire	Text suport: Roman Jakobson, <i>Lingvistică și poetică</i> , în *** <i>Probleme de stilistică</i> , pp. 83-125
Curs 5 4. Procesul de comunicare (O1, O2, O3, O4)	2	expunerea; conversația; demonstrația didactică; problematizarea; învățarea prin descoperire	Text suport: Ferdinand de Saussure, <i>Obiectul lingvisticii. Lingvistica limbii și lingvistica vorbirii</i> , în <i>CLG</i> , pp. 35-44
Curs 6 5. Limba, cel mai complex sistem semiotic 5.1. Semiotică generală și semiotică lingvistică (O1, O2, O3, O4)	2	expunerea; conversația; demonstrația didactică; problematizarea; învățarea prin descoperire	Text suport: Eugeniu Coșeriu, <i>Omul și limbajul său</i> , în <i>OLS</i> , pp. 36-53 Eugeniu Coșeriu, <i>Semn, simbol, cuvînt</i> , în <i>OLS</i> , pp. 112-134
Curs 7 5.2. Semnul lingvistic (O1, O2, O3, O4)	2	expunerea; conversația; demonstrația didactică; problematizarea; învățarea prin descoperire	Text suport: Ferdinand de Saussure, <i>Natura semnului lingvistic; Imutabilitatea și mutabilitatea</i>

			<i>semnului</i> , în <i>CLG</i> , pp. 85-96
Curs 8 5.2.1. Structura semnului în lingvistica antesaussuriană, saussuriană și postsaussuriană 5.2.2. Semnul lingvistic între arbitrar și motivat (O1, O2, O3, O4)	2	expunerea; conversația; demonstrația didactică; problematizarea; învățarea prin descoperire	Text suport: Dumitru Irimia, <i>Semnul lingvistic</i> , în <i>TLLG</i> , pp. 329-348
Curs 9 5.3. Organizarea semnelor lingvistice 5.3.1. Sistem și structură 5.3.2. Relații sintagmatice și paradigmatic (O1, O2, O3, O4)	2	expunerea; conversația; demonstrația didactică; problematizarea; învățarea prin descoperire	Text suport: Dumitru Irimia, <i>Structura limbii</i> , în <i>TLLG</i> , pp. 419-430 Dumitru Irimia, <i>Nivelurile limbii și unitățile specifice</i> , în <i>TLLG</i> , pp. 535-538
Curs 10 5.4. Conținut și formă în limbă. Planul semantic și planul expresiei 5.5. Nivelurile limbii și unitățile specifice. Ierarhia și izomorfismul lor (O1, O2, O3, O4)	2	expunerea; conversația; demonstrația didactică; problematizarea; învățarea prin descoperire	Text suport: Eugeniu Coșeriu, Dumitru Irimia, <i>Lingvistica limbii</i> , în <i>TLLG</i> , pp. 539-721 (selectiv) Dumitru Irimia, <i>Structura limbii</i> , în <i>TLLG</i> , pp. 419-430
Curs 11 5.5.1. Nivelul fonologic (O1, O2, O3, O4)	2	expunerea; conversația; demonstrația didactică; problematizarea; învățarea prin descoperire	Text suport: Eugeniu Coșeriu, <i>Fonetica</i> , în <i>TLLG</i> , pp. 539-554 Dumitru Irimia, <i>Nivelul fonematic</i> , în <i>TLLG</i> , pp. 555-558
Curs 12 5.5.2. Nivelul morfologic (O1, O2, O3, O4)	2	expunerea; conversația; demonstrația didactică; problematizarea; învățarea prin descoperire	Text suport: Dumitru Irimia, <i>Nivelul morfematic</i> , în <i>TLLG</i> , pp. 559-566 și <i>Categorii morfologice</i> , în <i>TLLG</i> , pp. 643-662
Curs 13 5.5.3. Nivelul lexicologic (O1, O2, O3, O4)	2	expunerea; conversația; demonstrația didactică; problematizarea; învățarea prin descoperire	Text suport: Eugeniu Coșeriu, <i>Studiul funcțional al vocabularului. Lexematica și Către o tipologie a câmpurilor lexicale</i> , în <i>TLLG</i> , pp. 573-594 Dumitru Irimia, <i>Nivelul lexical</i> , în <i>TLLG</i> , pp. 567-572
Curs 14 5.5.4. Nivelul sintactic. 5.5.5. Nivelul textual (discursiv) (O1, O2, O3, O4)	2	expunerea; conversația; demonstrația didactică; problematizarea; învățarea prin descoperire	Text suport : Dorel Finaru, <i>Probleme generale ale lingvisticii textului</i> , în <i>TLLG</i> , pp. 1071-1081 Eugeniu Coșeriu, <i>Principii de sintaxă funcțională</i> , în <i>TLLG</i> , pp. 721-753 Dumitru Irimia, <i>Nivelul sintactic. Categorii sintactice, unități sintactice</i> , în <i>TLLG</i> , pp.

		663-700
Bibliografie		
Benveniste, Emile, <i>Probleme de lingvistică generală</i> , vol I – II, Teora, București, 2000		
Bidu-Vrăncianu, Angela ș.a., <i>Dicționar de științe ale limbii</i> , Editura Nemira, București, 2005		
Chomsky, Noam, <i>Cunoașterea limbii</i> , Editura Științifică, București, 1996		
Coșeriu, Eugeniu, <i>Teoria limbajului și lingvistica generală</i> . Cinci studii, Ediție în limba română de Nicolae Saramandu, Editura Enciclopedică, București, 2004		
http://meridiancritic.usv.ro/index.php?page=2014-1-ro#a16		
*** <i>Introducere în teoria lingvistică</i> , Editura Universității din București, București, 2003		
Jakobson, Roman, <i>Lingvistică și poetică. Aprecieri retrospective și considerații de perspectivă</i> , Traducere de Mihai Nasta în colaborare cu Matei Călinescu, în vol. *** <i>Probleme de stilistică</i> . Culegere de articole, Editura Științifică, București, 1964, pp. 83-125		
Lyons, John, <i>Introducere în lingvistica teoretică</i> , Editura Științifică, București, 1995		
Martinet, André, <i>Elemente de lingvistică generală</i> , Editura Științifică, București, 1970		
https://usv.academia.edu/dorelfinaru		
CLG = Saussure, Ferdinand de, <i>Curs de lingvistică generală</i> , Polirom, Iași, 1998		
*** <i>Tratat de lingvistică generală</i> , Editura Academiei, București, 1971		
https://usv.academia.edu/dorelfinaru		
Bibliografie minimală		
TLLG = Coșeriu, Eugeniu; Fînaru, Dorel; Irimia, Dumitru, <i>Mic tratat de teorie a limbii și lingvistică generală</i> , Casa Editorială Demiurg, Iași, 2016		
OLS = Coșeriu, Eugeniu, <i>Omul și limbajul său</i> . Studii de filozofie a limbajului, teorie a limbii și lingvistică generală. Antologie, argument, note, bibliografie și indici de Dorel Fînaru, Editura Universității „Al. I. Cuza”, Iași, 2009		
Fînaru, Dorel, <i>Universalii limbajului</i> , în „Meridian critic”. Annals „Ștefan cel Mare” University of Suceava. Philology Series, vol. 22, nr. 1, 2014, pp. 159-171.		

Aplicații (Seminar/laborator/proiect)	Nr. ore	Metode de predare	Observații
Seminar 1-2 0. Stabilirea temelor de seminar și a autorilor referatelor. Stabilirea bibliografiei generale și a bibliografiei speciale 1. Diversitatea limbilor. Limbi naturale și artificiale. 2. Sisteme de scriere 3. Clasificarea tipologică 4. Clasificarea genealogică (O1, O2, O3, O4)	4	conversația; demonstrația didactică; problematizarea ; învățarea prin descoperire	Text suport: Dorel Fînaru, <i>Noi teorii și practici în clasificarea genealogică a limbilor lumii</i> Dorel Fînaru, <i>Clasificări tipologice</i> , în <i>LLL</i> , pp. 55-97 Problemă: Diversitatea lingvistică a lumii actuale: pedeapsă divină sau manifestare plenară a creativității umane?
Seminar 3 1. Prezentarea generală a marilor familii de limbi ale lumii 2. Marea familie indo-europeană 3. Limbile romanice 4. Limbile germanice (O1, O2, O3, O4)	2	conversația; demonstrația didactică; problematizarea ; învățarea prin descoperire	Text suport: Dorel Fînaru, <i>Marea familie indo-europeană</i> , în <i>LLL</i> , pp. 135-165 Problemă: Limbile din marea familie indo-europeană sînt vorbite de jumătate din populația globului; sînt ele, de aceea, superioare limbilor din alte mari familii?
Seminar 4 1. Limbile slave 2. Limbile celtice 3. Grupul unilingv 4. Limbi neindoeuropene vorbite în Europa (O1, O2, O3, O4)	2	conversația; demonstrația didactică; problematizarea ; învățarea prin descoperire	Text suport: Dorel Fînaru, <i>Marea familie indo-europeană</i> , <i>LLL</i> , pp. 135-165 Problemă: Realizați o hartă lingvistică a Europei în

			care să delimitezi limbile indo-europene de cele neindoeuropene.
Seminar 5 1. Metoda comparativ-istorică 2. Scurt istoric. Primii comparațiști 3. Principiile comparativismului istoric 4. Reprezentanți și teorii (O1, O2, O3, O4)	2	conversația; demonstrația didactică; problematizarea; învățarea prin descoperire	Text suport: Lucia Wald, <i>Metoda comparativă-istorică</i> , în <i>TLG</i> , pp. 88-100 Problemă: Rădăcini lexicale din indo-europeana comună și evoluția lor în principalele familii indo-europene.
Seminar 6 1. Metoda reconstrucției interne 2. Metoda geografiei lingvistice. Dialectologia 3. Metoda analizei funcționale 4. Metoda analizei distribuționale (O1, O2, O3, O4)	2	conversația; demonstrația didactică; problematizarea; învățarea prin descoperire	Text suport: Lucia Wald, <i>Metode specifice</i> , în <i>TLG</i> , pp. 101-119 Problemă: Prezența atlasele lingvistice ale limbii române.
Seminar 7 1. Metoda analizei în constituenți imediați 2. Metoda analizei în trăsături distinctive 3. Metoda generativ-transformațională 4. Metode matematice și glottocronologia 5. Metode informatice (O1, O2, O3, O4)	2	conversația; demonstrația didactică; problematizarea; învățarea prin descoperire	Text suport: Sorin Stati, <i>Metode moderne</i> , în <i>TLG</i> , pp. 120-142 Problemă: Analiza cu metode moderne a componentelor unor unități lexicale, morfologice, sintactice și textuale.
Bibliografie Graur, Alexandru; Wald, Lucia, <i>Scurtă istorie a lingvisticii</i> , ediția a III-a, București, 1977 Sala, Marius; Vintilă-Rădulescu, Ioana, <i>Limbile lumii</i> . Mică enciclopedie, Editura Științifică și Enciclopedică, București, 1981 <i>TLG = ***Tratat de lingvistică generală</i> , Editura Academiei, București, 1971 (cap. IV.B.) Vintilă-Rădulescu, Ioana, <i>Limbile statelor lumii</i> . Mică enciclopedie, Editura Meronia, București, 2007 https://usv.academia.edu/dorelfinaru http://www.ethnologue.com			
Bibliografie minimală LLL = Finaru, Dorel, <i>Lingvistica limbilor lumii</i> , Institutul European, Iași, 2015 Finaru, Dorel, <i>Noi teorii și practici în clasificarea genealogică a limbilor lumii</i> , în rev. „Meridian critic”. Annals „Ștefan cel Mare” University of Suceava, vol. 25, nr. 2, 2015, pp. 133-142 http://meridiancritic.usv.ro/index.php?page=2015-2-ro#a13			

9. **Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului**

Conținutul disciplinei este în concordanță cu ceea ce se face în alte centre universitare din țară și din străinătate.

10. **Evaluare**

Tip activitate	Criterii de evaluare	Metode de evaluare	Pondere din nota finală
Curs	Atitudinea pozitivă față de studiul/ analiza/ cercetarea unor chestiuni legate de temele abordate la curs/seminar. (CT 1, CT 2); Participarea la examenul scris (CT 1) Criteriile generale de evaluare (corectitudinea cunoștințelor, coerența logică, fluența în exprimare, forța de argumentare) (CP 2) Criterii specifice disciplinei (CP 1, CP 2, CP 3) Demonstrarea capacității de documentare, prin	Examen scris	50%

Fișa disciplinei

	identificarea și utilizarea onestă a unor resurse recente. (CT 1)		
Seminar	Atitudinea pozitivă și participarea activă la seminar (CT 1, CT 2); Criteriile generale de evaluare (corectitudinea cunoștințelor, coerența logică, fluența în exprimare, forța de argumentare) (CP 2) Criterii specifice disciplinei (CP 1, CP 2, CP 3) Demonstrarea capacității de documentare, prin identificarea și utilizarea onestă a unor resurse recente. (CT 1) Respectarea termenelor, printr-o colaborare eficientă cu colegii (CT 2)	Evaluare pe parcurs Verificarea temelor date la curs și la seminar	50%
Standard minim de performanță			
<ul style="list-style-type: none"> - însușirea terminologiei de bază și a principalelor noțiuni, idei, teorii lingvistice; - expunere logică și profund argumentată a cunoștințelor acumulate; - exemple analizate și comentate folosind principalele metode de cercetare ale lingvisticii; - mod personal de abordare și interpretare a unor fapte lingvistice; - parcurgerea integrală a bibliografiei obligatorii. 			

Data completării	Semnătura titularului de curs	Semnătura titularului de aplicație
20.09.2022		

Data avizării în departament	Semnătura directorului de departament
26.09.2022	

Data aprobării în Consiliul academic	Semnătura decanului
26.09.2022	